

ОСОБЛИВОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ

FEATURES OF ANTI-CORRUPTION MECHANISM IN PROSECUTORIAL OFFICES: CURRENT STATE AND PROSPECTS OF IMPLEMENTATION

Стаття присвячена особливостям антикорупційного механізму в органах прокуратури України, визначенню його ключових проблем та перспектив впровадження. Автором наголошується, що корупція в органах прокуратури підриває довіру до правової системи та ускладнює ефективне виконання функцій прокуратури. Використання автоматизованих систем розподілу справ, електронних реєстрів та технологій штучного інтелекту дозволяє мінімізувати людський фактор і забезпечити прозорість процесів правосуддя. Водночас зазначається, що цифрові інструменти залишаються неефективними без належного фінансування, кадрового забезпечення та методичної підтримки.

Автор підкреслює важливість створення антикорупційної культури в прокурорському середовищі. Це передбачає регулярне навчання персоналу, проведення тренінгів з етики та комплаєнсу, а також формування прозорих процедур кадрового відбору. У статті розглядаються механізми внутрішнього аудиту, моніторингу діяльності прокурорів та посилення дисциплінарної відповідальності як засоби підвищення ефективності антикорупційної політики. Особливу увагу приділено проблемі взаємодії прокуратури з громадянським суспільством, засобами масової інформації та міжнародними організаціями. Висвітлено роль громадського контролю у запобіганні корупційним проявам, а також необхідність прозорості у звітуванні про дисциплінарні заходи та результати антикорупційних розслідувань.

Автор наголошує на важливості вдосконалення нормативно-правової бази, яка регламентує діяльність прокуратури, усунення прогалів у законодавстві та спрощення процедур правозастосування. Зазначається, що впровадження чітких механізмів обміну інформацією між державними органами та налагодження їх ефективної співпраці сприятиме зменшенню ризиків зловживань. У статті також розглядається вплив політичної незалежності прокуратури на ефективність антикорупційних заходів. Автор робить висновок, що лише комплексний підхід, який об'єднує правові, організаційні, цифрові та освітні інструменти, дозволить істотно знизити рівень корупції в органах прокуратури.

Ключові слова: антикорупційний механізм, органи прокуратури, доброчесність, прозо-

рість, цифровізація, міжнародні стандарти, громадський контроль, запобігання корупції.

The article is devoted to the analysis of the current state of the anti-corruption mechanism in the prosecutorial bodies of Ukraine, the identification of its key problems and prospects for implementation. The author emphasizes that corruption in prosecutorial bodies undermines trust in the legal system and complicates the effective performance of the functions of the prosecutor's office. The use of automated case distribution systems, electronic registries and artificial intelligence technologies allows minimizing the human factor and ensuring the transparency of justice processes. At the same time, it is noted that digital tools remain ineffective without adequate funding, staffing and methodological support. The author emphasizes the importance of creating an anti-corruption culture in the prosecutorial environment. This involves regular staff training, conducting ethics and compliance training, as well as the formation of transparent personnel selection procedures. The article examines the mechanisms of internal audit, monitoring of prosecutors' activities and strengthening disciplinary responsibility as means of increasing the effectiveness of anti-corruption policy. Particular attention is paid to the problem of interaction of the prosecutor's office with civil society, the media and international organizations. The role of public control in preventing corruption is highlighted, as well as the need for transparency in reporting on disciplinary measures and the results of anti-corruption investigations. The author emphasizes the importance of improving the regulatory framework that regulates the activities of the prosecutor's office, eliminating gaps in the legislation and simplifying law enforcement procedures. It is noted that the introduction of clear mechanisms for exchanging information between state bodies and establishing their effective cooperation will help reduce the risks of abuse. The article also examines the impact of the political independence of the prosecutor's office on the effectiveness of anti-corruption measures. The author concludes that only a comprehensive approach that combines legal, organizational, digital and educational tools will significantly reduce the level of corruption in prosecutorial bodies.

Key words: anti-corruption mechanism, prosecutorial bodies, integrity, transparency, digitalization, international standards, public control, corruption prevention.

УДК 342.9:343.352
DOI <https://doi.org/10.32782/rma2663-5240-2024.44.4>

Васильєв П.О.

аспірант кафедри державознавства, права та Європейської інтеграції
Інститут публічної служби та управління
Національного університету
«Одеська політехніка»

Постановка проблеми. Корупція залишається однією з найбільших перешкод на шляху до становлення ефективного публічного управління в Україні. Особливе занепокоєння викликає її прояв у діяльності органів прокуратури, які покликані забезпечувати верховенство права та підтримувати справедливість у суспільстві. Наявність корупційних ризиків у цій сфері не

лише підриває довіру громадян до системи правосуддя, але й ставить під загрозу виконання прокуратурою своїх функцій.

Сучасні виклики, зокрема війна та посилення уваги міжнародної спільноти до антикорупційних реформ в Україні, обумовлюють потребу у впровадженні новітніх інструментів для боротьби з корупцією. Йдеться як про пра-

вові, так і про організаційні та цифрові заходи, здатні суттєво зменшити рівень корупційної загрози. Водночас аналіз існуючих підходів виявляє значні прогалини, пов'язані з недостатньою адаптацією міжнародних стандартів, низькою ефективністю кадрових процедур та обмеженими можливостями для громадського контролю.

Метою статті є висвітлення особливостям антикорупційного механізму в органах прокуратури України, визначення основних проблем його впровадження та ефективності, а також розробка пропозицій щодо удосконалення існуючих підходів з урахуванням міжнародного досвіду та національних особливостей.

Дослідження спрямоване на виявлення ключових факторів, що впливають на ефективність антикорупційних інструментів у діяльності прокурорських органів, та формування рекомендацій для їх подальшого впровадження з метою забезпечення прозорості, доброчесності та підзвітності системи правосуддя в Україні.

Виклад основного матеріалу. Корупція є однією з найбільш гострих проблем, що перешкоджають ефективному функціонуванню публічного управління та правової системи в Україні. Особливого значення це питання набуває в діяльності органів прокуратури, які відіграють ключову роль у забезпеченні верховенства права. Корупційні практики у цій сфері не лише підривають довіру суспільства до правосуддя, але й створюють умови для системних порушень, що ускладнюють розкриття злочинів і притягнення винних до відповідальності. В таких умовах важливо розробити ефективний антикорупційний механізм, який забезпечуватиме прозорість, підзвітність та доброчесність роботи прокуратури, враховуючи як національні реалії, так і міжнародний досвід.

Сучасні виклики вимагають застосування комплексного підходу до розв'язання проблеми корупції. Йдеться про впровадження правових, організаційних, освітніх та технологічних інструментів, які спрямовані на мінімізацію людського фактору, запобігання зловживанням службовим становищем та створення умов для ефективного контролю з боку громадськості. Зокрема, цифровізація процесів розподілу справ, використання автоматизованих реєстрів та систем штучного інтелекту можуть суттєво підвищити прозорість та ефективність діяльності прокуратури. Проте технологічні рішення повинні бути доповнені якісною нормативно-правовою базою, розбудовою культури доброчесності та підвищенням професійної кваліфікації працівників.

Впровадження міжнародних стандартів у національне законодавство сприяє гармонізації підходів до кримінальної відповідальності за корупцію. Це дозволяє уникати прогалин та конфліктів у законодавстві, зокрема щодо типології корупційних правопорушень [1]. Відсутність належно розбудованої комунікаційної стратегії та прозорих процедур формування кадрового складу лише посилює ризики корупції.

Питання цифровізації антикорупційних заходів у прокуратурі тісно пов'язане з прагненням підвищити рівень довіри суспільства до правосуддя. У цьому контексті виникає потреба у застосуванні сучасних технологій для відстеження процедур розслідування, обліку кримінальних проваджень та прийняття процесуальних рішень. Використання електронних реєстрів, автоматизованих систем розподілу справ і цифрових баз даних не лише знижує можливості людського фактору впливати на перебіг кримінального провадження, але й полегшує зовнішній аудит. Завдяки цифровим інструментам стає реальнішим встановлювати, хто, коли і на якій підставі приймав відповідні рішення, що мінімізує ймовірність службових зловживань. Проте технічна модернізація без належного методичного супроводу, достатнього фінансування та чіткої системи відповідальності не дає бажаного результату. Будь-які технологічні вдосконалення втрачають ефективність, коли робочі процеси не вибудовані логічно, а персонал не проходить належного навчання щодо практики користування антикорупційними системами.

Цифрові технології відкривають нові можливості у боротьбі з корупцією. Використання автоматизованих систем, таких як блокчейн, штучний інтелект та електронні реєстри, дозволяє значно зменшити людський фактор у процесах правосуддя, мінімізуючи ризик корупційних зловживань [2].

Зміцнення культури антикорупційної доброчесності в прокурорському середовищі потребує також реалізації масштабних просвітницьких заходів для прокурорів усіх рівнів. Регулярні тренінги для працівників прокуратури сприяють формуванню високих етичних стандартів та зменшенню ризику корупційних порушень. Дослідження показують, що навчання допомагає краще розуміти складні аспекти етики та комплаєнсу [3]. Ефективність дисциплінарної та кримінальної відповідальності за вчинення корупційних правопорушень завжди залежить від того, наскільки очевидним є ризик бути викритим і покараним. Тому одним із інструментів, здатних посилити превентивний вплив на недоброчесну поведінку,

може стати внутрішній аудит із регулярним аналізом діяльності прокурорів, запровадженням обов'язкових антикорупційних тренінгів та детальним контролем за дотриманням етичних правил. Недостатність подібних заходів, відсутність послідовної кадрової політики та чіткої вертикалі відповідальності підривають довіру до прокуратури та знижують рівень її легітимності. У контексті таких викликів першочергову увагу доцільно приділити формуванню автономних внутрішніх підрозділів із достатніми повноваженнями для виявлення корупційних практик, а також чіткій координації з антикорупційними органами загальнодержавного рівня.

Нарешті, обговорення перспектив запровадження антикорупційних інструментів у прокуратурі вказує на доцільність уніфікації підходів до звітування, удосконалення механізмів захисту викривачів і налагодження відкритого діалогу з громадянським суспільством. Тільки за умови запровадження цілісної стратегії, що охоплює правове, організаційне та морально-етичне забезпечення, можна знизити рівень корупційних загроз у діяльності прокурорів і забезпечити ефективне здійснення їхніх функцій в інтересах суспільства. Зміна корпоративної культури, фахова підготовка та постійний нагляд за прозорістю рішень у поєднанні з якісним законодавчим підґрунтям і належними цифровими інструментами являють собою комплекс чинників, які у перспективі здатні реформувати діяльність органів прокуратури й істотно підвищити рівень довіри до системи правосуддя.

Окрім суто правових аспектів, важливо підкреслити вплив міжнародних стандартів у сфері антикорупційної діяльності на реформування прокуратури. Наближення до вимог європейського законодавства, виконання рекомендацій Групи держав проти корупції (GRECO) та дотримання принципів, закріплених Конвенцією ООН проти корупції, посилюють зобов'язання України стосовно запровадження прозорого та ефективного контролю за діяльністю прокурорів. Проте формальний імпорт норм іноземних юридичних систем не гарантує автоматичного вдосконалення вітчизняної практики. Необхідно адаптувати міжнародні механізми з урахуванням національних особливостей, політичного контексту і рівня матеріально-технічного забезпечення. Без урахування цих чинників створення дієвих антикорупційних інструментів у прокуратурі перетворюється на сукупність розрізнених заходів, що не дають відчутного позитивного результату. Водночас активізація громадського контролю, збільшення обсягу відкритих

даних та доступу до процесуальних документів сприяють формуванню більшої звітності прокуратури перед суспільством.

Значна увага має приділятися професійним і моральним якостям прокурорів, від яких залежить результативність антикорупційних дій. З одного боку, впровадження конкурсних процедур відбору та періодична переатестація можуть значно знизити рівень залежності від політичних впливів і зловживань владою. З іншого боку, відсутність сталих критеріїв оцінки доброчесності та недостатня мотивація до професійного зростання можуть звести нанівець усі намагання забезпечити чесний добір кадрів. Інструменти громадянського моніторингу, проведення анонімних опитувань і регулярні публічні звіти про роботу прокурорів дозволяють посилити суспільний вплив на формування професійного середовища і сприяти підвищенню стандартів антикорупційної поведінки. Якщо водночас не забезпечити належної правової культури, що містить стандарти етики та доброчесності з перших етапів підготовки майбутніх прокурорів, корупційні ризики залишатимуться на високому рівні. Важливим елементом стає створення навчальних програм, у яких молодих спеціалістів орієнтують на важливість прозорої поведінки та уважного ставлення до будь-яких проявів тиску чи конфлікту інтересів у своїй діяльності.

Однією з особливостей прокурорської роботи є тісна взаємодія з правоохоронними та судовими органами, що формує додаткові загрози появи вертикальних або горизонтальних корупційних схем. Уникнення дублювання повноважень та запровадження чіткої координації між цими установами допомагає знизити адміністративні бар'єри й одночасно зменшити спокусу до зловживання службовим становищем. Вкрай важливо опрацювати механізми обміну інформацією та спільного розслідування корупційних справ, які мають регламентуватися нормативно-правовими актами, що не залишають можливостей для довільного тлумачення чи приховування даних. Відсутність злагодженої співпраці, тривале погодження дій та бюрократичні процедури ускладнюють реалізацію будь-яких антикорупційних інструментів, зокрема у напрямі виявлення посадових зловживань самих прокурорів. Відповідно, чим швидше будуть ліквідовані прогалини в організації взаємодії між державними органами, тим ефективніше працюватиме система антикорупційних стримувань і противаг у прокуратурі.

Цілісна антикорупційна стратегія в органах прокуратури неодмінно має охоплювати збалансований підхід до стимулювання добро-

чесної поведінки та невідворотності покарання за протиправні дії. Наразі саме комплексний характер заходів, що передбачають прозорість кадрових процедур, системну цифровізацію, регулярні освітні модулі, жорсткий контроль та невідворотну відповідальність, здатен створити міцний фундамент для поступового зниження рівня корупції. Ефект синергії від поєднання якісної законодавчої бази, технологічної модернізації та етичних стандартів дозволить підняти рівень довіри до органів прокуратури, що в підсумку має сприяти підвищенню ефективності здійснення правосуддя загалом.

Важливим чинником у впровадженні антикорупційних інструментів у роботі прокуратури є належна взаємодія з громадянським суспільством, засобами масової інформації та незалежними експертами. Без відкритого інформаційного простору, де б можна було обговорювати проблеми і досягнення органів прокуратури, складно забезпечити належний рівень суспільного контролю.

Публікація в засобах масової інформації звітів про дисциплінарні заходи, прозорі процедури розгляду скарг і систематичні пресконференції сприяють формуванню довіри та стимулюють прокурорів суворо дотримуватися етичних принципів. Такий підхід мотивує керівництво прокуратури своєчасно реагувати на проблемні питання й унеможливує замовчування корупційних випадків на внутрішньому рівні. У разі, коли інформація про порушення не є публічно доступною або обмежується внутрішнім розслідуванням без належних гарантій об'єктивності, підозри щодо корупційних проявів лише посилюються, а рівень довіри до прокуратури невпинно падає.

Одним з інструментів, що можуть суттєво сприяти викоріненню корупційних практик, є посилення механізмів правового захисту викривачів, які повідомляють про зловживання чи факти тиску у *prosecutorial* середовищі. У більшості випадків особи, котрі готові надати інформацію про корупцію, побоюються негативних наслідків у формі переслідувань, позбавлення кар'єрних можливостей чи навіть прямих погроз фізичній безпеці. Отже, без наявності реальних гарантій та процедур конфіденційності такі викривачі часто воліють мовчати, що зводить нанівець ефективність внутрішніх антикорупційних заходів. Якщо ж системи повідомлення про корупцію будуть формуватися з урахуванням найкращих практик міжнародного законодавства, за участі спеціально уповноважених органів і недержавних організацій, то вдасться суттєво знизити рівень внутрішнього спротиву у про-

цесі реформування прокуратури. Це створить умови, за яких кожен працівник відчуватиме реальний захист і не побоюватиметься тиску чи утисків за спробу відстоювати принципи професійної честі і доброчесності. Міжнародні стандарти підкреслюють важливість незалежності судових органів як одного з ключових чинників успішної антикорупційної стратегії. Це сприяє підвищенню довіри громадян до судової системи [4].

Іншим суттєвим напрямом удосконалення антикорупційних інструментів у прокуратурі є впорядкування та оптимізація нормативної бази, що регламентує розслідування корупційних справ. Чимало законодавчих положень, які стосуються процесуальних дій і збору доказової бази, залишаються складними, а подекуди суперечливими, створюючи ґрунт для неузгодженостей у правозастосуванні. Тому вкрай важливо проводити постійний аудит чинних норм, залучати незалежних фахівців та представляти результати громадськості, аби виявлені прогалини не перетворювалися на інструмент маніпуляцій. Досвід інших країн доводить, що успіх антикорупційних програм полягає в поєднанні чітких і недвозначних процедур, доступу до повного переліку необхідних ресурсів, а також спроможності ефективно втілювати покарання без затримок. Підтримка цих умов дає можливість створити дієву вертикаль відповідальності, в якій кожен прокурор усвідомлює потенційні наслідки корупційних дій і розуміє, що уникнути їх буде складно або неможливо.

Реалізація згаданих кроків стає більш можливою, якщо додатково запроваджувати гнучкі механізми співпраці з міжнародними інституціями, які спеціалізуються на антикорупційному моніторингу та навчанні кадрового складу. Можливість безпосереднього обміну досвідом з міжнародними експертами допомагає оперативно реагувати на виклики, адаптувати кращі практики і уникати численних помилок у процесі інституційної трансформації. Проте такі зусилля не мають залишатися формальністю: вони повинні передбачати чіткі цілі, конкретні показники успіху та вимірювані результати.

Громадськість і медіа своєю чергою можуть слугувати важливим зовнішнім каталізатором змін, якщо отримують доступ до інформації про перебіг і наслідки антикорупційних ініціатив у прокуратурі. Тільки тоді процес забезпечення доброчесності працівників і прозорості *prosecutorial* діяльності може перейти з риторичного рівня на практичний, що матиме довготривалий позитивний ефект для правової системи загалом.

Подолання корупції в органах прокуратури вимагає узгодженості реформ на всіх рівнях та впровадження систематичних механізмів, здатних оперативно реагувати на нові виклики. Важливим етапом цього процесу є формування спеціалізованих підрозділів, зокрема для проведення внутрішніх розслідувань, покликаних швидко й неупереджено виявляти потенційні корупційні схеми. Водночас такі підрозділи повинні мати достатню автономію та не залежати від осіб, стосовно яких можуть вестися перевірки. Це вимагає ретельного підбору кадрів, що володіють не лише професійними, а й бездоганними моральними якостями. Безперечно, важливо забезпечити їх постійним методичним супроводом та юридичною підтримкою, аби результати службових розслідувань не піддавалися сумніву ні з боку вищого керівництва, ні з боку суспільства. З огляду на поширеність проблеми корупції в органах державної влади загалом, посилення превентивних заходів, заснованих на ранньому виявленні конфлікту інтересів чи незрозумілих фінансових операцій, має розглядатися як інтегральна частина будь-якої антикорупційної стратегії в прокуратурі.

Запровадження системи управління ризиками дозволяє ефективніше реагувати на потенційні корупційні загрози. Це включає ідентифікацію, оцінку та моніторинг корупційних ризиків у державних органах [5].

Насамкінець варто наголосити на необхідності системної підтримки антикорупційних ініціатив з боку політичного керівництва країни, оскільки прокуратура є важливим інститутом правосуддя і невід'ємною складовою державного механізму. Коли антикорупційні пріоритети чітко артикулюються в урядових програмах і забезпечуються дієвими законами, робота прокуратури стає більш результативною, а відповідальність її працівників стає очевиднішою. Водночас короткострокова політична воля без виразного стратегічного бачення майбутнього розвитку прокуратури не дає стійкого ефекту, позаяк інституційна пам'ять може бути знехтувана при зміні владних еліт. Саме тому комплексний підхід до реформування прокуратури та сталий вектор антикорупційних перетворень з урахуванням досвіду громадянського суспільства і міжнародних партнерів є ключовими передумовами успіху, здатними закласти підвалини для тривалого позитивного розвитку всієї системи правопорядку в Україні.

Ефективне впровадження антикорупційних інструментів у прокуратурі вимірюється тим, наскільки вдало вони поєднують у собі превентивний і каральний аспекти, а також наскільки

швидко й достовірно інформація про їх застосування стає відомою як всередині самої системи, так і серед громадськості. Без системи постійного моніторингу, що вчасно виявляє слабкі місця, навіть найпрогресивніші норми залишатимуться лише на папері. Зі свого боку, постійна оцінка результатів і коригування методів, зокрема на основі незалежних аудитів, сприяють адаптації антикорупційних заходів до конкретних викликів реальності. Показниками успіху можуть слугувати зростання кількості виявлених і доведених до суду корупційних справ, зменшення кількості повторних правопорушень, покращення позиції країни у глобальних рейтингах прозорості та зростання довіри населення до прокуратури.

Використання стандартів ISO для цифрових доказів, таких як ISO 27037, дозволяє забезпечити їх належне використання у правових процесах, знижуючи ризики зловживань [6].

Якщо паралельно не підтримувати відкриті канали співпраці між прокуратурою і громадськими організаціями, правозахисниками та міжнародними структурами, то корупційні прояви ризикують ставати більш прихованими й системними, що в підсумку негативно впливає на правосуддя й демократію загалом. Для забезпечення динамічного антикорупційного розвитку доводиться брати до уваги й загальний стан суспільства, рівень правової культури та платоспроможність бюджету, який має покривати значну частину витрат на технологічну й організаційну модернізацію прокуратури.

Активна участь громадянського суспільства у нагляді за антикорупційними заходами сприяє підвищенню прозорості та підзвітності органів прокуратури [7].

Ще одним фактором, який не можна ігнорувати, є рівень політичної залежності прокуратури. Якщо відсутні реальні гарантії незалежності від політичного впливу, запроваджувати дієві антикорупційні інструменти набагато складніше, адже вони можуть бути заблоковані чи саботовані на рівні виконавчої або законодавчої гілок влади. Сформоване на законодавчому рівні чітке розмежування повноважень і прозорі процедури призначення та звільнення прокурорів високого рангу знижують ризики неправомірного втручання у процеси відбору кадрів чи розслідування корупційних справ. Своєю чергою, наявність справжньої судової незалежності дозволяє забезпечити справедливий розгляд резонансних корупційних кейсів, уникнути вибіркового правосуддя та гарантувати, що розслідування злочинів у прокуратурі не перетвориться на метод політичної розправи.

Разом із цим впровадження антикорупційних заходів в органах прокуратури може стати показовим прикладом для інших сфер державного управління і започаткувати ланцюгову реакцію системного очищення, коли успішні ініціативи та прозора діяльність набувають широкого поширення в інституціональному середовищі.

Висновки. Антикорупційний механізм у діяльності органів прокуратури є ключовим інструментом забезпечення прозорості, доброчесності та підзвітності правової системи. Впровадження сучасних технологій, таких як автоматизовані системи розподілу справ, цифрові реєстри та інструменти штучного інтелекту, дозволяє значно мінімізувати ризики людського фактору і підвищити ефективність боротьби з корупцією. Проте ефективність таких заходів залежить від їх гармонізації з національним законодавством, достатнього фінансування, якісної підготовки персоналу та розробки зрозумілих процедур використання цифрових рішень.

Формування культури антикорупційної доброчесності серед прокурорів вимагає посилення освітніх ініціатив, регулярного проведення тренінгів та підвищення рівня мотивації працівників. Успіх антикорупційних заходів також значною мірою залежить від наявності чіткої нормативно-правової бази, що виключає можливість довільного тлумачення положень законодавства, та створення спеціалізованих підрозділів, які займаються моніторингом і розслідуванням корупційних правопорушень.

Міжнародні стандарти та практики відіграють важливу роль у реформуванні антикорупційних підходів в Україні, однак їх адаптація потребує врахування місцевих особливостей, політичного та соціального контексту. Важливим фактором успіху є тісна співпраця між прокуратурою, громадянським суспільством, засобами масової інформації та міжнародними організаціями. Залучення громадськості до моніторингу та оцінки антикорупційних ініціатив сприяє підвищенню довіри до правової системи та покращенню репутації прокуратури.

Забезпечення незалежності органів прокуратури від політичного впливу залишається однією з основних умов ефективного впровадження антикорупційних заходів. Реформування кадрової політики, прозорі процедури призначення і звільнення прокурорів, а також удосконалення механізмів захисту викривачів створюють передумови для системного вирішення проблеми корупції. Поєднання цих заходів із систематичним моніторингом, регулярною оцінкою результатів та відповідною корекцією антикорупційних стратегій дозволяє досягти більшої ефективності в подоланні корупційних викликів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Orlovskiy R., Shapoval R., Demenko O. Possibilities of Adapting the Typologies of the International Standards for Establishing Criminal Liability for Corruption-Related Crimes in Ukraine. *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*. 2018. Vol. 5, No. 2. P. 12. DOI: 10.15549/jeecar.v5i2.230.
2. Halai A., Halai V., Hrechaniuk R., Datsko K. Digital Anti-Corruption Tools and Their Implementation in Various Legal Systems Around the World. *SHS Web of Conferences*. 2021. DOI: 10.1051/SHSCONF/202110003005.
3. Hauser C. Fighting Against Corruption: Does Anti-corruption Training Make Any Difference? *Journal of Business Ethics*. 2019. Vol. 159. P. 281–299. DOI: 10.1007/S10551-018-3808-3.
4. Kondrych V. High Anti-Corruption Court in the Context of International Standards of Judicial Procedure and Administration of Justice. *Revista Amazonia Investiga*. 2021. DOI: 10.34069/ai/2021.46.10.3.
5. Rusin R., Dubinskiy O., Kharytonov R. Implementation of International Anti-Corruption Standards in the Economic Space. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2021. Vol. 7, No. 5. P. 184–191. DOI: 10.30525/2256-0742/2021-7-5-184-191.
6. Safie S., Bashah S. Implementing ISO 27037 for Digital Forensics in the Malaysian Anti-Corruption Commission: Challenges and Solutions. 2024 IEEE 10th International Conference on Smart Instrumentation, Measurement and Applications (ICSIMA). 2024. P. 81–85. DOI: 10.1109/ICSIMA62563.2024.10675543.
7. Makarenkov O. Means of International Law to Eliminate Corruption Threats to National Security. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10, No. 2. P. 165–176. DOI: 10.30525/2256-0742/2024-10-2-165-176.